

Svetački lik fra Makse Jurčića

(Uspomene na hrabrog branitelja ispovjedne tajne)

Ljubo (fra Makso) Jurčić rođio se 9. listopada 1913. godine u pretežno brdovitom i vinorodnom selu Ružići (blizu Imotskoga), čiji su se marljivi i prodorni stanovnici teško probijali kroz život. Usprkos siromaštvu i neimaštini, natalitet stanovništva u dvadesetom stoljeću bio je u tom kraju iznimno visok. Ali u vrtlogu ratova, gladi i raseljavanja opao je broj stanovnika i s time u vezi i duhovnih zvanja. Njegovo rodno mjesto sigurno nije dalo plemenitijeg i svetijeg mještanina od njega.

Patnik jobovske strpljivosti

U takvom ozračju rastao je i Ljubo Jurčić sve do odlaska u sjemenište na Široki Brijeg 1926. godine. Kod ulaska u novicijat (29. lipnja 1932.) na Humcu kod Ljubuškog uzeo je redovničko ime Maksimilijan. Svi su ga od milja zvali Makso i takav je ostao do smrti.

U njemu se cijeloga redovničkog života lomio patnik jobovske strpljivosti i svetačke duhovnosti. Pokretna snaga njegovih akcija zvala se u njegovoj ljubavi prema Bogu i čovjeku i time ispisivala njegovu osobnu povijest.

Bio je čovjek osjetljive savjesti i od dačkih dana pravi bogalj. Trpio je od poremećenja pršljenova na kralježnici i stoga je stalno nosio steznik oko tijela sve do nasilne smrti 28. siječnja 1945. godine u Vrgorcu. Živio je uronjen u svoju bol koja ga je izjedala. Bio je

Fra Maksimilijan Jurčić
(1913.-1945.)

osjetljiv na svako počinjeno zlo, jer teško je biti nemoćan pred nasrtajem zloće zavedenih i zločestih ljudi.

Fra Makso je nakon završene srednje škole i položene mature napustio Široki Brijeg i spustio se 1935. godine u dolinu Neretve, u Mostar, gdje je u samostanskoj oazi mira našao sama sebe. Po naravi šutljiv i povučen, lako se uklopio u novu sredinu koja je disala duhom franjevačke duhovnosti i Tankreove ascetike.

Naš posljednji susret

Nakon tri godine filozofskih i bogoslovnih nauka zaređen je za svećenika 12. lipnja 1938. godine u Mostaru. Iste godine je napustio Mostar i otišao na daljnje školovanje u grad Perugiu, u srednjoj Italiji, kada su se već sudbonosni oblaci sukoba gomilali na obzoru nemine Europe. Tada smo se kao sukolege, fratri i prijatelji, po-

sjednji put vidjeli i oprostili s vizijom ponovnog susreta kao Pavlovo „ново stvorenje“ (Gal 6.16) u kući Vječnog Oca, obasjani Duhom i istinom.

Aktivn u "Rudinom domu"

Nakon povratka iz Italije imenovan je župnim pomoćnikom u Gorici kod Imotskog. Tu je zaozario prve brazde svoga pastoralnog djelovanja, oduševljeno prihvaćen od tamošnjih župljana i posebno od omladine koja je u njemu doživljavala svećenika Božjega duha.

Ali već u srpnju 1943. godine bio je premješten na Humac kod Ljubuškog sa zaduženjem da vodi Društvo svetog Ante i pjevački zbor mjesne župe. Sav njihov rad odvijao se u Hrvatskom domu pri ulazu u samostanske prostorije. Taj dom sagradio je fra Rudo Mikulić tridesetih godina dvadesetog stoljeća milodarima kršćanske sirotinje. Fra Rudo je umro u četrdeset petoj godini života, 15. lipnja 1942. godine od zloćudne bolesti, raka u grlu.

Taj dom su komunisti „nacionalizirali“ 1945. godine. U tom „Rudinom domu“ fra Makso je razvio zavidnu aktivnost na ponos mjesnih katolika i na zazor bezbožnika, odnosno partizana.

I jednog dana 1944. godine fra Makso je na ukusno izrađenim kartonima napisao *Deset Božjih zapovijedi* i naljepio ih po zidovima Hrvatskog doma, što su partizani shvatili kao „parole“ uperene protiv njih, kako napisao fra Janko Bubalo u

svojim memoarima Apokaliptični dani (131. str.). Nakon toga, fra Makso su zatvorili u zloglasni zatvor u Ljubuškom, ali on, kao nevin svećenik, nije pokleknuo pred tim zatonicima slobode.

"Poginuo je branitelj ispovjedne tajne"

Fra Maksov školski kolega i najintimniji prijatelj, fra Janko Bubalo, javlja u svojim već spomenutim memoarima (str. 127.) da su u nedjelju 28. siječnja 1945. godine hrvatske vojne postrojbe od Širokog Brijega kao vihor prodrle sve do Neretve i potpuno razbile partizanske odrede u južnoj i zapadnoj Hercegovini. Partizani su se bez otpora povukli u dalmatinska brda i tamo se spremali za ponovni napad. Ali prije povlačenja ovi su partizanski osvjetnici sa sobom poveljeli zatvore-

nike iz Ljubuškoga – njih oko četrdeset – prijeteći im smrtnom odmazdom. Među njima bio je i zatočeni fra Makso Jurčić.

Partizanski zločinci sve su ih strijeljali na dolasku u Vrgorac, rodno mjesto poznatog pjesnika Tina Ujevića. Tu je, na vrgoračkim uzvisinama, fra Maksov zvonki glas zauvijek ušutkan i uzavrela krv pravедnika i patnika prolila se po kamenom pločniku.

Hercegovinom se tada pronio glas: poginuo je branitelj ispovjedne tajne! Saznalo se da je fra Makso prije smrti mučen i ispitivan o njegovim ispovjedima. Ali on je za cijelog „procesa“ samo šutio kao zid i nije pokleknuo pod pritiscima krvnika i lažnih „ispovjednika“ marksizma. Ostao je u živju spomeni kod starijih hrvatskih

vjernika kao mučenik i hrabri branitelj ispovjedne tajne.

Pred ovim svetačkim likom svećenika, franjevca i mučenika ostajemo zapanjeni tim više što je fra Makso kroz cijeli svoj redovnički život bio duboko uronjen u tajne kršćanstva i njegovih vječnih vrednota. Hranio se otajstvima vjere u najkataklizmatičnijim vremenima naše povijesti. Kršćanske tajne bile su utkane u sve pore njegova bića do potresnog završetka pod nožem partizanskih krvnika. S njegovim smaknućem nestao je sa zemlje sveti svećenik koji je obasjan vlastitom krvlju otputovao na nepresušne izvore vječnog života.

Prošao je svijetom čineći dobro, kao i njegov Učitelj.

Dr. fra Častimir Majić

Chicago, 24. listopada 2007.

+ Dr. Božidar Theodore Ivanuš

15. ožujka 1916. - 18. prosinca 2007.
March 15, 1916 - December 18, 2007

By Melkior Mašina, M.A.

Božidar Theodore Ivanuš, doktor prava i političkih znanosti, D.J., M.A., M.L.S., umirovljeni profesor na Sveučilištu Notre Dame (1963.—1990.), South Bend, Indijana, SAD, rođen je 15. ožujka 1916. godine u Velikoj Gorici, u Hrvatskoj, preminuo je blago u Gospodinu u South Bandu, u Indijani, SAD, u sjeni zlatne kupole najvećeg katoličkog sveučilišta gdje je zlatousnim učenjem istine hranio duše nekoliko naraštaja američke intelektualne elite.

Spomen misa bila je u bazilici sveučilišta 21. prosinca 2007. godine, u onom istom svetištu u kojem se nalazi najveće remek djelo hrvatskog kipara

Ivana Meštrovića, *Pieta*, koje će, zajedno s tim velikanom hrvatskog duha, Meštrovićem i Ivanušom, slaviti i promicati hrvatsko ime za buduća pokoljenja.

Dr. Ivanuš je završio *summa cum laude* klasičnu gimnaziju u Zagrebu 1934. godine. Pohađao je pravni fakultet i postigao je na Hrvatskom Sveučilištu 1941. *summa cum laude* doktorat iz prava i političkih znanosti.

Pohađao je također studij glazbe na Državnoj glazbenoj akademiji u Zagrebu i postigao stupanj magistra 1937. Svoju glazbenu karijeru u predratnim godinama ostvario je kao profesionalni pianist, jednako kao soloist i

kao dio glazbenog sastava, posebno poznatom predratnom jazz sastavu u Zagrebu.

Kao student prava u godinama 1938.—1940. bio je predsjednik kluba slušatelja prava i političkih znanosti. U toj je ulozi u burnim godinama radio na promicanju hrvatske istine. Zbog toga je u prosincu 1940. godine zatvoren i izdržava kaznu zatvora u Lepoglavi do travnja 1941. godine.

Dolazak u SAD

Za vrijeme ratnih godina boravi u Austriji, a u poratnim godinama do 1952. godine u Njemačkoj, odakle dolazi u SAD. Živeći i radeći u Clevelandu